

Ni vseeno, v kakšnem okolju živimo. Naša odgovornost do narave in kakovosti življenja naslednjih generacij je naša skrb in ena najpomembnejših nalog. Lotimo se je skupaj in korak za korakom. Kopičenje odpadkov je pereč problem, ki ga lahko rešujemo postopoma, s pravilnim ločevanjem in predelovanjem odpadkov.

Sprememba naj ne bo breme, temveč priložnost za ustvarjanje lepše in čistejše mestne občine Velenje.

Skupaj bomo prispeli tja. Do cilja. Korak za korakom. Dan za dnem. V lepšo prihodnost.

Letak **Biološki odpadki**, ki ga tokrat izdajamo, je drugi del akcije **Korak za korakom**. V prvi zgibanki (letaku), ki ste jo prejeli po pošti, smo predstavili zbiralnice in zbirni center. V njej najdete informacije o posameznih skupinah odpadkov (papir, plastika, kovina, steklo) in o tem, kako jih pravilno sortiramo v posamezne zabojnike.

Če ste zgibanko pomotoma vrgli stran, jo lahko še vedno dobite v avli Mestne občine Velenje. Vse informacije iz zgibanke in še več o ravnanju z odpadki pa lahko preberete tudi na spletni strani Mestne občine Velenje.

www.velenje.si

Eko šola kot način življenja

V šolskem letu 2009/2010 je na Osnovni šoli Antona Aškercia Velenje v okviru projekta »Eko šola kot način življenja« potekala tudi akcija »EKO-PAKET«. Glavni namen je bilo ozaveščanje in pravilno ravnanje s kartonsko embalažo za živila, kamor sodi embalaža sadnih sokov in mleka. Tako so si že od začetka šolskega leta vsi prizadevali, da so ločevali poleg papirja in plastike še kartonsko embalažo za živila.

Najpomembneje je, da je embalaža za živila pravilno stisnjena, saj le tako zavzame malo prostora v ekoloških rumenih oz. modrih zabojnikih, tudi do 20-krat manj!

»Embalažoti« na OŠ Antona Aškercia Velenje so zmagali na kreativnem natečaju »Eko-paket« v letu 2010.

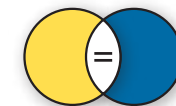

Čestitamo!

Kovinsko in plastično embalažo zbiramo in odvažamo skupaj!

V moder ali rumen zabojnik lahko oddajate obe vrsti embalaže - kovinsko embalažo in plastično embalažo. Proces predelave odpadkov v surovine namreč enostavno loči kovino od plastike.

Zbirni center

Lokacija in delovni čas

Zbirni center se nahaja ob Škalskem jezeru na lokaciji zaprtega odlagališča nenevarnih komunalnih odpadkov. Center je v upravljanju podjetja PUP Saubermacher, d.o.o.

Odpadke lahko v zbirnem centru oddate:

Vsak delovni dan

od marca do oktobra od 7. do 18. ure

od novembra do februarja od 7. do 15. ure

Ob sobotah od 8. do 13. ure

Ob nedeljah in praznikih zaprto

Kaj vse lahko pripeljete v zbirni center?

Odpadki so naštet v prvem letaku Korak za korakom, poleg naštetih stvari, lahko oddate še:

- gume za osebna vozila (največ štiri);
- gradbeni material (omejeno na osebno prikolico oz. osebni avto);
- zeleni odrez (od žive meje, drevja, grmičevja ...).

Ali veste?

Akumulatorje, baterije, električno in elektronsko opremo, gospodinske aparate in gume lahko oddate ob nakupu novih tudi v trgovini.

Biološki odpadki Kompostiranje Zbirni center

Ločeno zbiranje odpadkov v mestni občini Velenje

Biološki odpadki

Manj je več. Ko se razgradi, ni nič. In zato največ!

Biološki odpadki predstavljajo več kot trideset odstotkov gospodinjskih odpadkov.

S procesom gnitja se v ozračje sproščajo škodljivi toplogredni plini, ki jih zmanjšamo predvsem z intenzivnim ločenim zbiranjem tovrstnih odpadkov, pravilnim kompostiranjem in ustrezno predelavo. Biološki odpadki se razgradijo v nove, koristne in uporabne snovi – kompost. Na ta način naravi vrnemo, kar smo vzeli, brez obremenitve in onesnaževanja naravnega okolja.

Biološki odpadki so vsi organski kuhinjski odpadki in zeleni vrtni odpad.

Ne režite, drobite ali mlejte jih z namenom, da jih vržete v straniščno školjko in odplaknete v javno kanalizacijo, greznice ali neposredno v vodo. S tem spodbujate škodljivo gnitje, ki poleg onesnaževanja in možnosti zamašitve privablja tudi nezaželene glodalce – podgane.

Gospodinjstva imajo možnost izbire med tremi načini ravnanja z biološko razgradljivimi odpadki:

- kompostiranje v lastni režiji (hišni kompostnik);
- ločeno zbiranje v rjavem zabojniku;
- kompostiranje v lastni režiji v kombinaciji z ločenim zbiranjem.

Najučinkovitejši in najbolj ekonomičen način ločevanja in predelovanja bioloških odpadkov je hišno kompostiranje. Če nimate vrta ali zemlje oziroma nimate možnosti za hišno kompostiranje, lahko biološke odpadke ločeno zbirate (jih oddajate v rjavi zabojnik), in bo zanje ustrezno poskrbel izvajalec javne službe ravnanja z odpadki.

Odvoz bioloških odpadkov:

od aprila do oktobra	enkrat tedensko
od novembra do marca	na 14 dni

Pranje bioloških posod je v Tehničnem pravilniku predvideno dvakrat letno, vendar jih izvajalec v poletnem času čisti večkrat, po potrebi.

Primerni odpadki

za zbiranje v rjavih zabojnikih za biološke odpadke ali kompostiranje:

ZELENI VRTNI ODPAD:

odpadno vejevje, trava, listje, stara zemlja lončnic, rože, plevel, gnilo sadje, stelja malih rastlinojedih živali, lesni pepel;

KUHINJSKI ODPADKI

zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavna usedlina, filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, kuhani ostanki hrane, papirnati robčki, papirnate brisače in papirnate vrečke.

Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje v lastni režiji, so: vsi odpadki, ki se v okolju ne razgradijo, poslabšajo kakovost komposta (olupi citrusov, bananini olupki, olupki melon, ananasa, lubenic, s škodljivci napadene rastline, plevel, ki semeni, meso, kosti, pomije ...) ali vsebujejo nevarne snovi. V rjav zabojnik in kompostnik ne sodijo še: olja, maščobe, cigaretni ogorki, tekoči ostanki hrane, iztrebki domačih živali, higienski papir, plenice, embalaža.

Kompostiranje

Ko biološki odpadki postanejo koristna surovina.

S hišnim kompostiranjem znatno zmanjšamo količino biološko razgradljivih odpadkov, ki vstopajo v tok komunalnih odpadkov in na naraven način poskrbimo za njihovo predelavo. Bistveno je, da kuhinjskih in zelenih vrtnih odpadkov ne mešamo z drugimi komunalnimi odpadki, saj bi s tem onemogočili njihovo učinkovito predelavo v kompost.

Kompostiranje je koristno:

- za izboljšanje sestave prsti;
- za boljše zadrževanje vlage v zemlji;
- za boljše prezračevanje tal
- za večjo akumulacijo toplote v zemlji in
- za pridelavo zdravih rastlin s plodovi polnega okusa.

Postavitev kompostnika (iz uredbe)

Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo primerno prezračen. Postavi se ga tako, da ne povzroče motenj (npr. smrad) na sosednjih zemljiščih. Ta osnovna pravila so primerna za vse običajne sisteme, ne glede na to ali so odprti iz lesa ali žičnati ali pa plastični zaprti hišni kompostniki.

KORISTNI NASVETI ZA LOČEVANJE BIOLOŠKIH ODPADKOV DOMA:

- Biološke odpadke oddajamo v biorazgradljivi ali papirnati vrečki, ki se v času kompostiranja razgradi (vrečke z vsebino lahko oddamo na kompostnik oz. v rjav zabojnik).
- V zabojnik za biološke odpadke nikoli ne oddamo tekočih bio odpadkov.
- V zabojnik za biološke odpadke ne oddajamo kosti in mesa, ker se razvijejo neprijetne vonjave in črvički (oddamo jih v zabojnik za mešane komunalne odpadke).
- Dno rjavega zabojnika za biološke odpadke prekrijemo s papirnato vrečko, ki vpija tekočine.
- Če imamo po praznjenju rjavega zabojnika možnost, zabojnik speremo z vodo. Izvajalec službe ravnanja z odpadki sicer izvaja pranje zabojnikov 2x letno, v poletnem času pa po potrebi tudi pogosteje.
- Za odstranjevanje ostankov hrane iz posod uporabljajmo papirnate brisače, ki jih lahko skupaj z bio odpadki oddamo v rjav zabojnik.

Nagrobne sveče

Nagrobne sveče niso nevaren odpadek, vendar njihovo odstranjevanje lahko povzroča škodljive vplive na okolje. Večina nagrobnih sveč v Sloveniji je iz PVC plastike (polivinil klorid), ki ni primeren za odlaganje. Zato je Ministrstvo za okolje in prostor predpisalo ločeno zbiranje in oddajanje sveč. Na pokopališčih so za ta namen upravljalci pokopališč postavili posebne zabojnike za sveče. Ločeno zbrane sveče gredo na predelavo in tako predelan material (plastika, ostanek parafina, kovinski pokrov) se ponovno uporabi za nove izdelke.

Namig: Odločite se za nakup okolju prijaznih sveč iz polopropilena (PP), sveč izdelane iz stekla ali za solarne nagrobne sveče.

Ostanki cvetja, ločnice, zemlja lončnic sodijo v biološki zabojnik rjave barve in gredo na kompostiranje.

